

medvirke til at nedbryde de racemæssige skel.

Dr. Jagan har erklæret, at han ikke føler sig bundet af den britiske afgørelse, fordi Britisk Guianas uafhængighed måtte anses for en forudsætning for det mandat, man på forfatningskonferencen havde givet koloniministeren til at træffe bindende afgørelser.

Koloniministerens afgørelser har fremkaldt skarpe kommentarer i Britisk Guianas regeringspresse.

3. Grænsetvist med Venezuela.

En grænsetvist omfattende et ca. 50.000 kvadratmiles stort område mellem floderne Essequibo og Orinoco afgjordes i 1899 efter tilskyndelse af USA af en voldgiftsret, der tilkendte Venezuela Orinocoflodens munding samt yderligere et ca. 5.000 kvadratmiles stort område, medens den resterende del af det omtvistede areal blev tilkendt Storbritannien.

Voldgiftsavgørelsen kunne af forskellige historiske og juridiske grunde ikke anerkendes af Venezuela, hvorfor spørgsmålet på Venezuelas anmodning blev optaget på FN's 17. samlings dagsorden i 1962. Det særlige politiske udvalgs behandling af sagen blev imidlertid indstillet, da Venezuela og Storbritannien oplyste at være nået til enighed om sammen med repræsentanter for Britisk Guiana at gennemgå begge staters aktstykker vedrørende grænse-spørgsmålet. Ifølge et udsendt fællescommuniqué vil yderligere drøftelser finde sted efter gennemgangen af det foreliggende aktmateriale.

I begyndelsen af november 1963 førte den britiske og venezuelanske udenrigsminister visse forhandlinger vedrørende gennemgangen af det pågældende materiale.

4. FN's koloniudvalgs behandling af Britisk Guiana-spørgsmålet.

Koloniudvalgets behandling af sagen indledtes den 10. juni 1963 og afsluttedes først i slutningen af måneden. Debattens længde afspejler situationens vanskelighed, og selv om alle koloniudvalgets medlemmer var klare over, at Britisk Guianas overgang til selvstændighed kunne medføre storpolitiske

komplikationer, undgik parterne i deres indlæg at komme direkte ind på denne magtpolitiske problemstilling, men nøjedes med at fremføre mere teoretisk betonedede synspunkter. Der kan næppe være tvivl om, at et flertal af koloniudvalgets medlemmer er positivt indstillet over for tanken om, at uafhængigheden bør opnås under dr. Jagan under henvisning til, at denne har fået flertal i den lovgivende forsamling i henhold til den under britisk overhøjhed gennemførte forfatning og valglov, der bygger på det britiske system med valg i enkeltmandskredse. Samtidig viste debatten forståelse for den yderst komplicerede situation, der hersker i området.

Drøftelserne indledtes med, at to fagforeningsledere fra Britisk Guiana, Mr. Andrew Jackson (af afrikansk oprindelse) og Mr. Cleveland Charran (af indisk oprindelse) fik lejlighed til over for koloniudvalget at redegøre for situationen på arbejdsmarkedet. Efter deres opfattelse var formålet med den af regeringen i april 1963 indførte nye arbejderlov, at regeringen ønskede at overtage kontrollen med fagforeningerne. Fagbevægelsen var først skredet til generalstrejke efter, at den forgæves ad forhandlingsvejen havde søgt at påvirke regeringen til at ændre lovforslaget. Generalstrejken blev således først dekretet under lovforslagets anden behandling. I øvrigt fremførte Mr. Jackson, at medens den politiske deling i landet nærmest fulgte racelinjer med det indiske befolkningsselement som regeringsparti, var der inden for fagbevægelsen gennemført racemæssig sameksistens. Han anbefalede i øvrigt, at valgsystemet ændredes til en forholdstalsvalgsmåde, og at arbejderlovsforslaget blev trukket tilbage for at genskabe ro og orden. I øvrigt fandt han det paradoksalt, at Jagan-regeringen, der uafladeligt havde beskyldt den britiske regering for at føre en imperialistisk politik, havde anmodet om britiske krigsskibes tilstedeværelse for at imødegå en ren indrepolitisk situation.

På et senere møde fik vicepremierminister, Mr. Brindley Benn, adgang til at fremføre regeringspartiets synspunkter. Han sagde bl. a., at de to største politiske partier forud for valget i 1961 havde erklæret sig enige i, at det vindende parti skulle føre landet frem til uafhængighed uden afholdelse af